

Romualda Staškuvienė. Asmeninio albumo nuotr.

Iš visai greta Panevėžio įsikūrusios Dembavos gyvenvietės Romualda Staškuvienė (59) kasryt skuba į miesto centre savo pačios įkurtą kavinę „[Kava](#)“. Prireikė bene 25 metų, kad moteris surastų ir suprastų savo profesinį pašaukimą, kuris dabar džiugina daugybės kavos mėgėjų širdis.

„Kažką pradėti reikia šiek tiek drąsos. Nesu labai drąsi, bet supratau, kad reikia išeiti iš savo komforto zonos. Kada, jei ne dabar? – retoriniu klausimu pokalbį pradeda kaviste nuolatinių lankytojų praminta moteris. – Supratau, kad namuose per ilgai užsibuvau.“

Atrasti širdžiai mielą veiklą

R. Staškuvienė pasakoja, kad kelias į nuosavos kavinės įkūrimą buvo vingrus ir gerokai užtruko: „Man nenutiko taip, kai pasirenki specialybę ir pataikai. Kai reikėjo rinktis, kur mokytis toliau, mama siūlė mediciną, mat buvo medicinos seselė. Pati nežinojau, ko noriu... Sekėsi matematika, patiko anuomet aplankyta Lietuvos žemės ūkio akademija Kaune, tad įstojau į ekonomiką. Pirmą darbo vietą buvo Hidromelioracijos technikumą, kur ir administracinį, ir akademinį darbą teko išmėginti. O vėliau vyras mane pasikvietė dirbti į Dembavą, Panevėžio rajone.“

Moteris tuomet prisijungė kaip buhalterė prie Dembavos medelyno komandos. Kaip pati pripažįsta, tada darbo labai nesureikšmino, daug dėmesio skyrė augantiems vaikams.

„Apie darbo reikšmę daugiau pradėjau galvoti tada, kai išėjau iš darbo medelyne. Visi pradėjo kalbėti apie tai, kad veikla turi teikti malonumą, – prisimena R. Staškuvienė. – Apleidusi darbą dvejus trejus metus leidau sau nieko nedaryti ir vis svarsčiau, ką turėčiau veikti...“

Meną vertinanti moteris svarstė ir apie meno dirbinių parduotuvę, aplankė ne vieną parodą ieškodama dėmesio vertų eksponatų, tačiau svarstymų dvikovoje nugalėjo meilė kavai.

„Paauglystėje mama, būdavo, nuperka kavos – tos pupelių, nemaltos kavos – geriausia gimtadienio dovana. O aš spintelę praverdavau ir uosdavau tą nepakartojamą kvapą“, – savo paslaptį atskleidžia pašnekovė.

Prisideda visa šeima

Vieną vasarą moters dukra iš Jungtinių Amerikos Valstijų, kur per atostogas dirbo italų kavinukėje, parvežė kavos, kuri pastovėjusi pasirodė nesanti tokia skani. Ši situacija, anot „Kavos“ savininkės, ir lėmė naujos kavinės Panevėžio miesto centre atsiradimą.

Viskas kavinėje taip, kaip norėjo pati šeimininkė. Dėl interjero konsultavosi su dukromis, vyras padėjo meistraudamas.

**„Man kava – tai savotiškas bendravimo būdas.“
R. Staškuvienė.**

„Ir pavadinimą kartu su šeima išrinkome. Dukra architektė pasiūlė lakonišką pavadinimą „[Kava](#)“ su širdute vietoj raidės „v“. Labai tiko, tad taip ir palikome“, – pavadinimo istoriją atskleidžia pašnekovė.

Dažniausiai R. Staškuvienė aplink iš Italijos atsivežtą kavos aparatą ir krėsluose patogiai įsitačius klientus sukiojasi viena. Tik retais atvejais – vasaros atostogų ar miesto švenčių metu – prisijungia dukra. Moteris pati ir dokumentus, ir sąskaitas tvarko – čia praverčia ekonomikos išsilavinimas ir buhalterės patirtis.

„Visi mano, kad kava yra pinigai, bet aš nesutinku. Alga yra paprasta, kartais net maža, nes ir vietos išlaikymas kainuoja. Reikėtų ieškoti strategijų norint plėstis, o mano tikslas nėra toks. Man kava – tai savotiškas bendravimo būdas. Nėra taip, kad ateina žmonės tikrai pasisotinti, vis tiek kažkaip ir bendravimas vyksta, – atkreipia dėmesį pašnekovė. – Man tai mielas, malonus darbas, bet jis nėra lengvas.“

Konkurentų neįžvelgia

Moteris savo kavinės veiklos verslu vadinti nediršta. Jos atveju tai ir darbas, ir verslas, ir pomėgis. Ji stengiasi su klientais bendrauti atvirai, nuoširdžiai, gerbti kiekvieną užsukusį žmogų, o tai klientai jaučia ir noriai kavos užsuka net porą kartų per dieną.

„Tai paprastas žmogiškumas, – šypsosi pašnekovė. – Na, žinoma, svarbu ir tai, ką siūlai. Kai perki pupeles, negaili pinigų, kai darai kavą, negaili kavos. Ir, aišku, darai su meile.“

Apie veiklos plėtrą trijų vaikų mama ir dviejų anūkių močiutė negalvoja. Ji akivaizdžiai mėgaujasi tuo, ką daro. Tiesa, pastebi, kad konkurencija Panevėžyje jaučiama. Miesto centre veikia dar kelios kavų siūlančios vietos.

„Ne konkurentai mes – kolegos. Pasikalbame, pasitariame, vieni pas kitus kavos atsigeriame. Draugaujame. Visiems vietos užtenka, juk kiekvienas klientas atranda sau maloniausią vietą, – sako R. Staškuvienė. – Aš net džiaugiuosi, kad pas juos daug žmonių. Jie jauni, jiems turėtų sektis.“

Jauniems, apie savo veiklos pradžią dar tik galvojantiems žmonėms pašnekovė pataria pirmiausia pasitikrinti, ar tas dalykas tikrai teiks džiaugsmą. „Aišku, jei nieko nedarai, tai nieko ir nebūna. Visi sako, kad reikia negalvoti apie pinigus, bet apie juos reikia galvoti. Visada remtis protu, ne tik jausmais – irgi ne pro šalį“, – patarimu pokalbį vainikuoja patyrusi buhalterė ir mėgstamo verslo savininkė.